

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Maguru a sudcov JUDr. Ladislava Górasza a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci navrhovateľa **K.B.**, bývajúceho v N.Ľ. č.X., zastúpeného JUDr. J.D., advokátom v M., Š. č.X., proti odporcovi **Š.Š.**, bývajúcemu v S.Ľ., V. č.X., za účasti vedľajšieho účastníka A.- S.P., a.s., **o náhradu škody z ublíženia na zdraví**, vedenej na Okresnom súde v Starej Ľubovni pod sp. zn. 5 C 263/2002, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. januára 2007, sp. zn. 5 Co 19/06, 5 Co 18/07, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. januára 2007, sp. zn. 5 Co 19/06, 5 Co 18/07 **z a m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy dovolacieho konania 8.091,50 Sk do rúk JUDr. J.D., advokáta v M., Š. č.X., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Starej Ľubovni rozsudkom zo 16. marca 2005 č.k. 5 C 263/2002-175 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.100,- Sk v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň zastavil konanie v časti zaplatenia istiny 546.000,- Sk a zaplatenia 15,5 % úroku z omeškania zo sumy 840.000,- Sk od

vykonateľnosti rozsudku do zaplatenia. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Zároveň vyslovil, že o trovách konania a trovách štátu rozhodne osobitným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľovi bola odporcom pri dopravnej nehode dňa 26.3.2001 spôsobená škoda na zdraví, za ktorú tento zodpovedá podľa § 420 a 427 Občianskeho zákonníka. Ustálil, že u odporcu ide o objektívnu zodpovednosť za škodu, čo aj tento sám uznal. Pri určení výšky škody vychádzal z vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení noviel, ktorá bola účinná v čase spôsobenia škody, ako aj v čase ustálenia zdravotného stavu navrhovateľa z hľadiska odškodnenia bolestného (január 2003). Súd prvého stupňa aplikujúc ustanovenia § 1, 3, 6, 7 a 9 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení zmien a doplnkov po zhodnotení vykonaného dokazovania rozhodol tak, že priznal navrhovateľovi odškodnenie za bolesť vo výške 2.100,- Sk za 35 bodov x 60 Sk za jeden bod, a to s poukazom na § 3 ods. 2 citovanej vyhlášky. Po skončení liečenia v novembri 2002 bola vykonaná ďalšia operácia, ktorá mala príčinu v poškodení zdravia a touto operáciou došlo k operačnému odstráneniu materiálu. Takýto počet bodov - 35 uviedol v doplnku znaleckého posudku znalec MUDr.F.. V prevyšujúcej časti týkajúcej sa odškodnenia bolestného vo výške 291.900,- Sk súd prvého stupňa návrh zamietol s odôvodnením, že podľa súčasnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozhodnutia č.k. M Cdo 39/2003-73 zo dňa 6.8.2004, ktoré je pripojené v spise, nie je možné, aby súd primerane zvýšil sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov pri bolestnom. Bolestné sa zvyšuje len v hodnotení lekára, ktoré súd musí akceptovať. S prihliadnutím na takéto stanovisko uvedené v citovanom rozhodnutí bolestné môže zvyšovať len lekár, súd ho musí akceptovať a sám v konaní nemôže zvýšiť základné bodové ohodnotenie pri bolestnom. Výrok o zastavení konania odôvodnil § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. v časti späťvzatia návrhu právny zástupcom navrhovateľa - zaplatenia istiny vo výške 546.000,- Sk a 15,5 % úroku z omeškania zo sumy 840.000,- Sk od vykonateľnosti rozsudku do zaplatenia. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 151 ods. 2 a § 167 ods. 1 O.s.p. s tým, že o nich rozhodne samostatným uznesením. Uznesením z 27. mája 2005 č.k. 5 C 263/02-109 súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania 5.355,- Sk na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 3 O.s.p., keď rozhodnutie o výške náhrady škody záviselo od úvahy súdu. Uznesením z 13. apríla 2006 č.k. 5 C 263/2002-208 zaviazal odporcu nahradiť štátu trovy konania vo výške 4.800,- Sk.

Krajský súd v Prešove na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 25. januára 2007 sp. zn. 5 Co 19/06, 5 Co 18/07 potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti nad sumu bolestného vo výške 191.100,- Sk. Vo zvyšnej napadnutej časti, týkajúcej sa zamietnutia návrhu, zmenil rozsudok tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi na bolestnom ešte sumu 191.100,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zrušil uznesenie č.k. 5 C 263/02-190 zo dňa 27.5.2005 o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že odporca dňa 26.3.2001 asi o 6.15 hod. v smere od obce L. smerom do obce P. riadil vozidlo zn. Š. F. EČ : SL 457 AA a na ceste pokrytej snehovou kašou v dôsledku neprispôsobenia svojho správania technickému stavu cesty, situácií v cestnej premávke a svojim schopnostiam nezvládol riadenie, dostal šmyk a zišiel s vozidlom mimo cestu na pravú stranu do priekopy, kde sa prevrátil na ľavý bok. Z vyšetrovacieho spisu OÚV-74/2001 a Pv 139/2001 súd zistil, že proti odporcovi Š.Š. bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. Obvinený uznal skutok a uznesením OP v Starej Ľubovni zo dňa 14.6.2001 bolo trestné stíhanie podmiennečne zastavené a obvinenému uložená skúšobná doba na šesť mesiacov. Pri dopravnej nehode utrpel navrhovateľ ako spolujazdec trieštivú zlomeninu predného a stredného stĺpca stavca Th 11 s posunom úlomkov do spinového kanála o 3-6 mm. Navrhovateľ bol najskôr ošetrený na chirurgickom oddelení NsP v Starej Ľubovni, odkiaľ bol prevezený do NsP v Prešove, kde bol od 27.3.2001 do 10.04.2001 hospitalizovaný. Dňa 28.03.2001 sa navrhovateľ podrobil operácii, ktorou došlo k uvoľneniu miešneho kanálu od úlomkov. Zlomený stavec sa spevnil prenesenou kosťou a spojil sa so stavcom nad ním a pod ním kovovým materiálom. Zlomený stavec sa zahojil za cenu zrastenia s okolitými stavcami. Pooperačný priebeh prebehol bez komplikácií a po čiastočnom ústupe bolesti bol navrhovateľovi založený trojbodový korzet a bol prepustený do ambulantnej liečby. Asi 8 až 10 týždňov po poranení potreboval cudziu pomoc. Navrhovateľ nosil korzet asi 3/4 roka. Následne sa podrobil rehabilitácii chrbtového svalstva so zameraním na posilňovanie. V novembri 2002 sa podrobil ďalšej operácii, ktorou mu bol odstránený kovový materiál z chrbtice. Jeho zdravotný stav je možné od januára 2003 považovať za ustálený. Pred úrazom pracoval navrhovateľ na P.D.R. v N.Ľ. ako murár, tesár i ako pomocný robotník na stavbe. Po úraze bol 1 rok práceneschopný, od 4.1.2002 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok. V dôsledku zrastu zraneného stavca s okolitými stavcami bola

obmedzená pohyblivosť chrbtice vo všetkých smeroch pohybu. Nemôže vykonávať fyzicky náročnejšiu prácu, či už v zamestnaní alebo doma, pri zmenách počasia pociťuje silné bolesti v oblasti poškodeného stavca, obmedzil svoje koníčky, ako turistiku, zber lesných plodov, futbal, nechodí na spoločenské akcie. Ku dňu 31.10.2003 bol s navrhovateľom rozviazaný pracovný pomer z organizačných dôvodov, nakoľko pri reorganizácii a kumulácii pracovných miest navrhovateľ nevládal prácu, ktorú mal v náplni práce. Navrhovateľ v priebehu konania tvrdil, že jeho zdravotný stav nie je dobrý, stále máva bolesti, a to v chrbtici, ktoré vystreľujú do nôh, užíva aj lieky od bolesti. Bolesť cíti najmä pri zmenách počasia. V dôsledku úrazu je čiastočným invalidným dôchodcom, jeho pohyblivosť je obmedzená, nemôže vykonávať údržbárske práce okolo rodinného domu, nemôže pracovať na poli, ani v záhrade, pri chôdzi sa rýchlo unaví, nemôže hrať futbal, ktorý bol jeho koníčkom, bicyklovať. Psychicky túto situáciu znáša zle, často je nervózny, vyvoláva hádky, nechodí do spoločnosti, na zábavy a plesy. Z posudku o bolestnom MUDr. T. zo dňa 28.2.2004 odvolací súd zistil, že lekár vydal posudok podľa položky 107b - trieštivá zlomenina tela stavca Th 11 - plná hodnota bodov 175 a podľa položky 6b a 6c zvýšil tieto body pre bolestivý spôsob liečby a pre nutnosť operačného zákroku spolu na 350 bodov. Zo znaleckého posudku a jeho doplnku znalca MUDr. K.F., ktorý bol ustanovený vo veci na návrh vedľajšieho účastníka zistil, že pri dopravnej nehode došlo ku zlomeniu 11. hrudného stavca. Kostná časť tela stavca sa rozlomila, došlo k stlačeniu kostnej štruktúry a tým k zníženiu jeho výšky. Následkom toho sa do kanála v chrbtici, v ktorom prebieha miecha dostali úlomky, ktoré na ňu tlačili. To si vyžiadalo operáciu - uvoľnenie miešneho kanála od úlomkov. Zlomený stavec sa spevnil prenesenou kosťou a spojil sa so stavcom nad ním a pod ním kovovým materiálom, tým sa chrbtica stabilizovala do zhojenia. Potom sa kovový materiál odstránil. Chrbtica - zlomený stavec sa zahojil za cenu zrastenia s okolitými stavcami chrbtice. Vytvoril sa gibus - hrb na prechode hrudnej a driekovej chrbtice. Tento je viditeľný a hmatateľný. Statika a mobilita chrbtice je narušená. Následkom toho, že predná časť stavca je značne znížená, dochádza k tlaku na nervové korene (nervy) vychádzajúce z miechy do dolných končatín. Zrasty s okolitými stavcami a hrb spôsobujú obmedzenie pohyblivosti chrbtice pri ohýbaní drieku dopredu, dozadu, do strán, rotácie drieku a pod. Navrhovateľa to obmedzuje pri obúvaní, hygiene, bežných domácich prácach. Nepracuje, poberá invalidný dôchodok. Tlak na nervové korene spôsobuje bolesti vystreľujúce do nôh a slabosť dolných končatín. Bolesť sú chronické, opakujúce sa a vyžadujúce užívanie liekov. Zdravotný stav navrhovateľa je ustálený z

hľadiska bolestného od januára 2003. Prognóza zdravotného stavu fyzického (obmedzenie pohybu) a bolesti je ustálená aj čo do prognózy pre budúcnosť. Pohyblivosť chrbtice ostáva trvale obmedzená v určitých pohyboch. Tlak na nervové korene je tiež ustálený a trvalý. Obmedzenie pohyblivosti a prítomnosť bolesti sa meniť nebude. V doplnku znaleckého posudku znalec z odboru traumatológie MUDr. F. hodnotil bolesť navrhovateľa na stupnici 0-10 tak, že akútne bolesti po poranení chrbtice a po operácií po dobu 5 dní boli na stupni 8, dlhodobé bolesti po poranení, ktoré trvajú doteraz, sú na stupni 2. Poukázal na to, že bolesť a jej hodnotenie je výsostne subjektívny pocit a u každého jedinca sa prejavuje inak. Zlomenina stavca chrbtice, akú utrpel navrhovateľ, je spojená s intenzívnym prežívaním bolesti v akútnej fáze zranenia. Bolesti sa znovu vystupňovali po operácii, čo je nový zásah do integrity organizmu. Bolesti po úraze a operácii sa už nevrátili na vyšší stupeň prežívania, bolesti po tomto období sa zmiernili na uvedený stupeň 2 počas celej doby a trvajú doposiaľ. Celkové liečenie po dopravnej nehode trvalo 20 mesiacov. V marci 2001 sa podrobil navrhovateľ operácii, potom rehabilitácii, noseniu korzetu a v novembri 2002 operačnému odstráneniu kovového materiálu z chrbtice. Znalec doplnil posudok o bolestnom o túto operáciu - položku B.1.239 - operačné odstránenie OS materiálu - 35 bodov. V doplnku posudku tiež uviedol, že po poranení bol navrhovateľ odkázaný na cudziu pomoc pri obliekaní, hygiene, pohybe po 8-10 týždňov. V posudku o bolestnom vypracovanom MUDr. T. nie je určený rozsah a stupeň bolesti. Podľa vyhlášky je stanovené bolestné pre diagnózy a ak je indikácia podľa odseku 6 - a, b, c vyhlášky, bolestné sa zvyšuje. MUDr. T. v posudku zvýšil bolestné podľa ods. 6/b,c pre operáciu a bolestivý spôsob liečby - infúzie, preväzy, rehabilitáciu. Z takto ustáleného skutkového stavu odvolací súd považoval za opodstatnené odvolacie námietky navrhovateľa, týkajúce sa možnosti súdu zvýšiť základné bodové ohodnotenie bolestného podľa konkrétnych podmienok poškodeného. Odvolací súd bol toho názoru, že v danej veci nebol súd prvého stupňa viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu aplikovaným v inej, konkrétnej veci. Poukázal na ustanovenie § 7 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení platnom v čase vzniku škody, z ktorého vyplýva zvýšenie základného bodového ohodnotenia na základe výsledkov posudkov o zdravotnom stave poškodeného a na základe konkrétnych okolností daného poškodenia. V časti bolestné bolo vyčíslené bodové ohodnotenie ako základ 175 bodov + ďalších 35 bodov. 175 bodov x 60,- Sk za bod predstavuje základ 10.500,- Sk. Z toho dvojnásobok už bol navrhovateľovi zaplatený. Odvolací súd mal za to, že je namieste zvýšenie o 16-násobok, pričom po odpočítaní základu a zvýšenia o 1 násobok táto suma predstavuje

157.500,- Sk (175 x 60 x 15). Pri výške 35 bodov zvýšenie o 16-násobok, pričom čo do základu sumy 2.100,- Sk je rozsudok právoplatný, ide o sumu 33.600,-Sk (35 x 60 x 16). Za hodnoverný považoval odvolací súd znalecký posudok z odboru traumatológie MUDr. F. a, ktorý nikto v konaní nenamietal. Tento hodnotil bolesť navrhovateľa na stupnici od nula do desať tak, že akútne bolesti po poranení chrbtice a po operácii po dobu 5 dní boli na **stupni 8**. Dlhodobé bolesti po poranení, ktoré trvajú doteraz sú na stupni 2. Zlomenina stavca chrbtice, ktorú utrpel navrhovateľ je spojená s intenzívnym prežívaním bolesti v akútnej fáze zranenia, bolesti sa znovu vystupňovali po operácii, čo je nový zásah do integrity organizmu. Bolesti po úraze a operácii sa už nevrátili na vyšší stupeň prežívania. Po tomto období sa zmiernili na stupeň dva a počas celej doby trvajú doposiaľ. Celkové liečenie po dopravnej nehode trvalo 20 mesiacov. V marci 2001 sa navrhovateľ podrobil operácii, potom rehabilitácii, noseniu korzetu a v novembri 2002 operačnému odstráneniu kovového materiálu z chrbtice. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa mal pre vyššie uvedené dôvody za to, že boli splnené predpoklady pre mimoriadne zvýšenie za bolesť v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení platnom v čase vzniku úrazu. Za primerané zvýšenie považoval zvýšenie náhrady za bolesť o 16-násobok. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 219 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti nad sumu bolestného vo výške 191.100,- Sk (zvýšenie nad 16-násobok) ako vecne správny potvrdil. Vo zvyšnej napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 220 O.s.p. tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi na bolestnom ešte sumu 191.100,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. S poukazom na ustanovenie § 221 O.s.p. zrušil uznesenie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, čo do výroku, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený a odporca bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi na bolestnom ešte sumu 191.100,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku, podal dňa 5.4.2007 s poukazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. dovolanie vedľajší účastník na strane odporcu. Za nesprávne považoval to, že odvolací súd neakceptoval právny názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 39/2003, podľa ktorého sa bolestné zvyšuje len hodnotením lekára, ktoré musí súd akceptovať. Namietal, že dôvody, na základe ktorých odvolací súd zvýšil bodové ohodnotenie na

15-násobok už boli zohľadnené v posudku MUDr. T. a potvrdené znalcom MUDr. K.F. a preto plnenie považoval za duplicitné. Bol toho názoru, že pri operácii po skončení liečenia v novembri 2002 a odstránení osteosyntetického materiálu neboli u navrhovateľa naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto súvislosti poukázal na znalecký posudok znalca MUDr. K.F. a v tejto časti považoval rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Navrhol preto rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie vedľajšieho účastníka podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietnuť a zaviazať ho na zaplatenie trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci v sume 8.091,50 Sk. Rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti považoval za vecne správne. Poukázal na to, že z gramatického výkladu ustanovenia § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov vyplýva, že súd v prípade bolestného ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia môže násobky primerane zvýšiť a toto zvýšenie závisí len od úvahy súdu. Rozhodnutie, na ktoré dovolateľ poukazuje, nebolo publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a s jeho odôvodnením nie je možné súhlasiť.

Odporca považoval rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas vedľajší účastník na strane odporcu (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. v znení do 1. júla 2007 (ďalej len O.s.p.), podľa ktorého je s poukazom na ustanovenie § 372o zák. č. 273/2007 Z.z. potrebné vec právne posúdiť, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedené zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však nebola dovolacím súdom v konaní zistená a dovolateľ ani vo svojom dovolaní nenamietal, že by v konaní k uvedeným vadám došlo.

Z obsahu dovolania vedľajšieho účastníka na strane odporcu vyplýva, že tento ako dovolací dôvod uplatňuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ho viedlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa a k vyhovaniu návrhu v dovolaní napadnutej časti, je však vecne správne.

Z ustanovenia § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. augusta 2004 vyplýva, že za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len SSÚ) v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Týmito doterajšími predpismi je aj vyhláška č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení vyhl. č. 84/1967 Zb., vyhl. č. 78/1981 Zb., vyhl. č. 47/1995 Z.z. a vyhl. č. 19/1999 Z.z. (ďalej len vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov).

Odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadzieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia (§ 2 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení zmien a doplnkov).

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 vyhlášky sa výška odškodnenia za bolesť a SSÚ určuje sumou 60 Sk za jeden bod. Celková výška odškodnenia za bolesť a za SSÚ z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240.000,- Sk, z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72.000,- Sk (§ 7 ods. 2 vyhlášky).

Z ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky vyplýva, že v prípadoch hodných osobitého zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za SSÚ primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

Zásady pre hodnotenie odškodnenia za bolesť, ktoré sú uvedené v prílohe vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov pod písmenom A, bod I, musí súd podľa ustálenej súdnej praxe aplikovať aj pri výnimočnom zvýšení odškodnenia za bolesť (vid' napr. R 48/2004).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na tú skutočnosť, že vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa (§ 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov) môže súd sumy odškodnenia primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby

odškodnenia bez akéhokoľvek obmedzenia. Súd však musí takéto zvýšenie vykonané v rámci voľnej úvahy vždy náležite odôvodniť s prihliadnutím k mimoriadnej povahe a k okolnostiam konkrétneho prípadu.

Zvýšenie náhrady nad vyhláškou stanovený limit je teda prípustné podľa ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky iba v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy je to primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia. Z uvedeného vyplýva, že je na posúdení súdu, aké zvýšenie náhrady za bolesť je v konkrétnej posudzovanej veci „primerané“.

Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že takéto posúdenie súdu a jeho úvaha o „primeranosti“ zvýšenia nie je úplne neobmedzená z dôvodu, že právny predpis tým, že rámcovo stanovil predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru bolestného a pre vznik nároku na jeho zvýšenie, stanovil zároveň hľadiská, ku ktorým je potrebné prihliadať a ktorými je v ich vzájomnej nadväznosti a kombinácií úvaha súdu o miere „primeranosti“ zvýšenia vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa usmerňovaná.

Pre takéto posúdenie miery „primeranosti“ je skutočnosť, že lekár podávajúci posudok o bolestnom nezvýšil hodnotenie poškodenia na zdraví, hoci mu boli známe skutočnosti, ktorými žalobca v súdnom konaní odôvodňoval zvýšenie podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov, právne irelevantná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci došiel k právnomu záveru, že odvolací súd správne aplikoval zákonné ustanovenia § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Záver odvolacieho súdu o naplnení predpokladov primeraného zvýšenia čiastky zodpovedajúcej základnému počtu bodov zistených lekárom v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 uvedenej vyhlášky je v súlade s vykonaným dokazovaním a jeho právnym vyhodnotením. S jeho závermi, ktoré nevybočili z medzí hľadísk stanovených zákonom (§ 132 O.s.p. v spojení s § 7 ods. 3 uvedenej vyhlášky) a ktoré sú v súlade s pravidlami logického usudzovania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na jeho správne dôvody, vedúce k zvýšeniu náhrady za bolesť na 16-násobok. Námietky uvádzané vedľajším účastníkom na strane odporcu v dôvodoch jeho dovolania, podľa ktorých sa bolestné zvyšuje len hodnotením lekára, ktoré musí súd akceptovať, považuje dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené za právne

irelevantné. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku týkajúcu sa údajného duplicitného odškodnenia navrhovateľa a námietku nepreskúmateľnosti a nedostatočnej odôvodnenosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolaním vytýkané nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nie je dôvodné a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia a ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal. Dovolanie podal vedľajší účastník vystupujúci v konaní na jeho strane, ktorý mohol tento opravný prostriedok podať aj samostatne, bez ohľadu na stanovisko odporcu v konaní (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto priznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní za jeden úkon vo výške 6.650,- Sk (vyjadrenie k dovolaniu), režijný paušál 178,- Sk a DPH 1.263,50 Sk, spolu 8.091,50 Sk (§ 10 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2008

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

